

Gennemføres et maskeringsforbud, kan det dog ikke udelukkes, at personer, der på trods af forbudet har tænkt sig at optræde i maskeret tilstand under demonstrationer, vil tage deres forholdsregler, således at de ikke er i besiddelse af midler til maskering, hvis de standses på vej til demonstrationsstedet. Hvis maskeringsudstyret f.eks. transporteres frem særskilt af en tredjemand, vil demonstrationsdeltagerne først være i (strafbar) besiddelse af udstyret umiddelbart inden maskeringen. I sådanne tilfælde vil en politimæssig indgriben først kunne ske på dette sene tidspunkt, medmindre der på et tidligere tidspunkt i forløbet foreligger tilstrækkelig mistanke om forsøg på overtrædelse af maskeringsforbudet.

Uanset dette vil et maskeringsforbud give en indgrebsmulighed i denne fase, som ikke består i dag.

3.5.2. Indgreb over for maskerede personer, der deltager i en fredelig demonstration mv.

Et maskeringsforbud vil betyde, at politiet umiddelbart vil kunne anholde maskerede personer under en igangværende demonstration og sigte dem for overtrædelse af maskeringsforbudet. Maskeringen bliver således et selvstændigt grundlag for indgreb over for den enkelte. I modsætning til i dag behøver politiet ikke at vente til de maskerede personer har begået anden kriminalitet. På samme måde som under pkt. 3.5.1. vil det således blive vanskeligere at optræde maskeret og dermed undgå strafforfølgning for lovovertrædelser under eventuelle senere uroligheder.

Som det fremgår af politiets redegørelse af 15. december 1999, må det navnlig i denne situation bero på polititaktiske overvejelser, om et maskeringsforbud skal håndhæves. Der vil således ofte være en sådan kontrol over demonstrationen, at man ikke bør risikere de (ekstra) konfrontationer, som en håndhævelse af forbudet vil kunne medføre.

På samme måde som anført under pkt. 3.4.2. kan demonstrationen ikke opløses alene på grundlag af enkeltpersoners overtrædelser af maskeringsforbudet. Opløsning må forudsætte, at der er en nærliggende risiko for, at demonstrationen som sådan udvikler sig til opløb med f.eks. voldshandlinger og hærværk, jf. nærmere pkt. 3.3. ovenfor om grundlovens § 79, 3. pkt.

3.5.3. Indgreb over for maskerede personer, der deltager i uroligheder

I denne situation vil allerede urolighederne i form af f.eks. vold eller hærværk kunne danne grundlag for opløsning af demonstrationen/forsamlingen og for anholdelser.

Maskeringsforbudet vil indebære, at maskerede personer kan anholdes og sigtes for overtrædelse af forbudet, selv om det ikke kan bevises, at de har begået vold eller hærværk. Et anholdelsesgrundlag i denne situation vil endvidere følge af, at maskeringen normalt vil give tilstrækkeligt grundlag for mistanke om, at den pågældende tilhører eller har sluttet sig til gruppen af uromagere, jf. straffelovens § 134 a (omtalt under pkt. 3.2. ovenfor).

3.6. Sammenfatning om betydningen af et maskeringsforbud

Som det fremgår af pkt. 3.5. og af politiets redegørelse af 15. december 1999, vil et maskeringsforbud navnlig forbedre politiets muligheder for inden uroligheder opstår at forebygge vold, hærværk og andre lovovertrædelser i forbindelse med demonstrationer mv.

Det giver mulighed for, at potentielle uromagere, der ikke er sindet at respektere forbudet, kan »sættes ud af spillet«, enten fordi de anholdes og dermed afskæres fra at deltage i demonstrationen, så længe de er anholdt, eller fordi de fratages muligheden for at optræde maskeret. Bliver det sidste virkningen, er der grund til at tro, at det vil lægge en dæmper på lysten til at begå kriminalitet, da det ikke længere vil kunne ske i ly af en maskering.

Når uroligheder først er i gang, giver de gældende regler, herunder straffelovens § 134 a, gode muligheder for at gribe ind. Et maskeringsforbud vil imidlertid her være af betydning i det omfang, det betyder, at flere optræder umaskeret og derfor afholder sig fra at begå vold eller hærværk, eller at de, der umaskeret begår sådanne lovovertrædelser, lettere kan identificeres og strafforfølges. Maskeringsforbudet vil endvidere give politiet et mere sikkert grundlag for at gribe ind over for maskerede personer, der befinder sig på urostedet, end den gældende bestemmelse i straffelovens § 134 a, jf. ovenfor om betingelserne for at anvende denne bestemmelse.

4. Fremmed ret

4.1. England

Den engelske lovgivning indeholder ikke et generelt maskeringsforbud, men siden 1998 har politiet haft en adgang til konkret at kunne påbyde maskeringsforbud med henblik på at forebygge uroligheder.

Reglerne herom blev ved »Crime and Disorder Act (1998)« indsat i bestemmelserne om politiets »powers to stop and search in anticipation of violence« i den eksisterende »Criminal Justice and Public Order Act (1994)«.